

VESTI IZ SLOVENIJE

SPOMIN NA SVETOPISEM. — Vse stare stvari se spet ponavljajo. Ko gledamo Titovino, kako zida, pa nikamor ne pride, nam hodi na misel tista primera iz svetega pisma, ki pravi: Kdo izmed vas, ki hoče stolp zidati ne sede prejter ne presodi potrebnih stroškov, če ima dovolj, da ga dodela; da se mu ne začne vsi, ki vidi, ko je stavil temelj, in ne more dodelati, posmehovati, rekoč: Ta človek je začel zidati in ni mogel dokončati.

Poročilo za poročilom prihaja iz Jugoslavije, da je Tito začel zidati, da pa ni presodil stroškov in je sedaj tisti, ki se mu smejejo.

MATERIALA MANJKA. — Od povsod pišejo, da so morali ustaviti celo vrsto stavb, ker ni materiala, da bi jih dokončali. Želja je bila večja, kakor moč.

STROJEV MANJKA. — Začeli so z mnogimi novimi industrijami. Zidali so stavbe, ko pa je treba notri dejati stroje in jih pogoniti, jih ni. Niso preračunali, kje in kako jih bodo dobili. Zidari brez glave.

SUROVIN MANJKA. — (Surovin ljudi med komunisti ne manjka; teh surovin je dovolj) Titovini manjka surovina materiala, iz katerega bi moglo

lovarne izdelati blago. Ni volne, ni bombaža, ni lanu. Vseh onih stvari, ki jih je treba uvažati, manjka. Titovi računarji so pozabili, predno so razširjali tovarne, kje bodo dobili material. Vsak hoče za tako blago dolarje. TITOVO PRIZNANJE. — Tito ne more več skrivati, da je gospodarsko stanje Jugoslavije skrajno slabo. Tako je sam govoril rudarjem 28. nov. da je stanje žalostno. Povedal je, da manjka materiala za izdelavo oblek, da manjka kuharja za sroje, da manjka srojev samih, da je slab prevoz in slaba razdelitev še tega, kar imajo.

Prav tako je govoril na kongresu komunistov v Zagrebu 25. nov. Tam je tudi naravnost izjavil, da se življenjske razmere delavca v novi Jugoslaviji niso izboljšale. Pri tem je delavstvu očital, da se ne zaveda dovolj svoje dolžnosti do nove države.

TODA TITO NI KRIV? — Stara navada ljudi je, da niso nikoli sami krivi, ampak so krivi vedno drugi. Tako tudi Tito ne prizna, da je on kaj kriv. Krivi so drugi. Najprej ta grda Kominternina, ki ne da Titu dihati. Še tisto malo, kar je dobivala Jugoslavija od Rusije in njej podložnih držav se je zmanjšalo. Potem pa notranji nasprotniki.

(Dolje na 3. strani)

Našim dobrotnikom v U. S. A!

V imenu karitativne organizacije slovenskih beguncev, ki biva v Avstriji, želiva podpisana vsem dobrotnikom slovenskih beguncev v Združenih državah milostopolne in vesele božične praznike ter blagoslovljeno Novo leto!

1751 slovenskih beguncev je že odšlo iz Avstrije v prekomorske države, največ v Argentino in Kanado. Mnogi se še pripravljajo na pot v Argentino, drugi zopet čakajo, da se jim s pomočjo sponzorjev posreči priti v Združene države. Vsi slovenski begunci, ki so se že izselili ali ki bodo še v Avstriji praznovali božične praznike, se bodo te dni z ljubeznijo, in hvaležnostjo spominjali vseh dobrotnikov, ki so ali potom Lige kat. slov. Amerikancev ali pa naravnost osebno pošiljali pomoč slovenskim beguncem. Razne podpore so prihajale v denarju, obleki in živilih in beguncem lajšale bedno življenje. Vsem darovalcem in vsem tistim, ki so se v Združenih državah trudili z dobrodelno organizacijo za begunce, naj ljubi Bog stotero poplača z nebeskimi darovi! Posebno se ponovno Zahvaljujemo "Ligi katoliških Slovencev" in "Ameriški domovini" za vso veliko naklonjenost in razumevanje za begunce.

Položaj beguncev se je v zadnjem času v vsakem oziru izboljšal. Skrb nas bodeča usoda naših slovenskih visokošolcev v Gradcu, naših invalidov, starčkov in bolnikov, ki se ne morejo izseliti v prekomorske države in se sami ne morejo preživljati. Kaj bo s temi? Za vse te bo morala skrbeti naša slovenska skupnost! Vse to še nadalje priporočamo dobrim srcem slovenskih rojakov v USA!

Božični prazniki naj v ljubezni združijo vse po vseh delih sveta raztresene ude slovenskega naroda, vse stare izseljence pa tudi vse tiste, ki so morali bežati pred krvoločnim Herodom v tujino! Vsem skupaj blagoslovljen Božič!

KARITATIVNA PISARNA narodnega delegata papeške misije v Spittalu, Austria. — Mons. Matija Škerbec, predsednik, Rev. Ciril Petelin, tajnik.

Tri na dan

Cilj Moskve je tudi ta, da utrdi komunizem med Arabci. Kadar bo dovolj močan med Arabci, se bo Moskva obrnila proti Judom.

Radovedni smo, če bo tedaj Enakopravnost tudi svojemu vzoru v Moskvi očitala protijudovsko propagando, kakor jo je našemu listu.

Najbrže ne, ker kar Moskva stori, vse prav stori, je vera ameriških slovenskih tovarišev.

Snežni zameti in viharji

Chicago. — Od Rocky gorovja do Indiane pada sneg zelo močno. Ponekod so snežni viharji. Radijske postaje opozarjajo, da je potovanje zelo težko tudi po Kansas, Oklahoma, Iowa, South Dakota, Missouri in po južnem delu Illinois.

Predsednik praznuje božič v Missouri

Washington. — Predsednik Truman bo praznoval božične praznike med svojimi v Missouri in se bo vrnil v Washington 29. novembra.

NOVI GROBOVI

Joseph Vaupič

V soboto popoldne je po kratki in mučni bolezni preminil v Women's bolnišnici Joseph Vaupič. Star je bil 51 let. Stanoval je na 1321 E. 68 St. Tukaj zapuša brata Alojzija in Franka ter sestro Anna, por. Statuta. Starši so umrli že preje. Rojen je bil v Sloveniji, Mirna Peč. Tam žaluje za njim tudi več sorodnikov. V Ameriki je prebival 45 let. Bil je član dr. Oak Camp št. 159 WOW. Pogreb bo v torek jutraj ob 8:15 iz Železovega zavoda na 6502 St. Clair v cerkev St. Agnes E. 79 in Euclid Ave., kjer bo pogrebna sv. maša ob 9. uri, nato pa na pokopališče Kalvarijska.

John Novish

V soboto popoldne je preminul pokratki bolezni v Doctor's bolnišnici John Novish, star 59 let. Stanoval je na 707 E. 162 St. Tukaj zapuša soprogo Mary, poprej Kershina, rojena Zgonak, rojena v vasi Dobravice, župnija Sv. Križ, sinove John, Anthony in Frank, ki biva v Newark, N. J., hčere Mrs. Emma Strong v Detroit, Mich., Mrs. Catherine Smiar v Weirton, W. Va., Mrs. Bernice Perdian in več sorodnikov. Rojen je bil v Shenandoah, Pa. Bil je član dr. Vipavski raj št. 312 SNPJ. Pogreb bo v sredo jutraj ob 8:45 iz Železovega pogrebnega zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete ob 9:30 in nato na pokopališče Kalvarijska.

John Kromar

V petek je umrl v Charity bolnišnici John Kromar. Stanoval je na 962 East 70 St. Bil je 73 let star, rojen v župniji Dolnja vas pri Ribnici odkoder je prišel pred 39 leti. Žena Frances mu je umrla pred 10 leti. Zapuša hčer Mrs. Frances Kerver in sina Joseph in Frank. Bil je član društva Sv. Janeza Krstnika št. 37 ABZ, in Sreča Marijinega. Pogreb bo v ponedeljek ob 9:45 dopoldne iz Zakrjškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in potem na pokopališče Kalvarijska.

John Burns - Pogorenc

John Burns-Pogorenc, stanujoč na 1393 E. 45 St., je umrl na svojem domu. Zapuša soprogo Mary, sina Roberta, očeta John in mater Frances ter sestro Mrs. Norma Morrisson in Mrs. Mary Zaitz. Pogreb bo iz Golubovega pogrebnega zavoda Superior in 47. St. v cerkev Brezmadežnega Spčetja na Superior in 41 St., v torek 28. dec. ob 9:30 dopoldne. Bil je član Slovenske moške zveze podružnica št. 5.

Polzvedovalni kolček

Andrew Tomc, 7211 Myron Ave., Cleveland, Ohio, bi rad zvedel za naslov Antona Lovko, po domače Vardjanov iz Cerknice, ki se nahaja nekeje v Clevelandu. Če sam bere te vrstice, ali če kdo drugi ve za njegov naslov, je prošnja, da sporoči na gornji naslov, ali pokliče EN 8635.

Kje se nahaja Alojzij Ponikvar, za katerega naslov bi rad zvedel Marjan Gorjanc, La Pointe Camp, Gibis Co., Otter Lake Ave., Quebec, Canada.

Peiping zasedli komunisti

Shanghai. — Ameriška vojna misija je z avijonom zapustila Peiping. Komunisti objavljajo, da so že zavzeli mesto.

Povišanje plač predsedniku in federalnim uradnikom

Washington. — Senatni podbor je predlagal, da se naj poviša plača predsedniku Združenih držav na \$100,000 letno. Poleg tega ima predsednik po novem predlogu \$50,000 letnega dodatka za stroške in izdatke, o katerih ne polaga račune. Odbor je predlagal povišanja tudi za 218 drugih visokih federalnih uradnikov in uradnikov Columbia distrikta, ki miso do bili povišanja pri zadnjem splošnem povišanju plač. Povišanja so predvidena tudi za speakerja poslanske zbornice in podpredsednika Združenih držav, ki je ob enem voditelj senata. Predloge so izdelali zastopniki vseh strank in v celoti sprejeli predlog računskega direktorja predsednika, le s to dopolnitvijo, da predsednikov urad ni omenjal niti predsednikove, niti podpredsednikove, niti speakerjeve plače. Tudi po novem predlogu bo predsednik Združenih držav še vedno najnižje plačani šef velike sile na svetu.

Prošnja slovenskim društvom

Liga slovenskih katoliških Amerikancev je poslala slovenskim društvom, o katerih upa, da so dobrohotno naklonjena vsem skupnim slovenskim stvarim, prošnje za pomoč. Nekatera društva so se že odzvala na svojih letnih sejah. Vsem tem novim dobrotnikom se najlepše zahvaljujemo. Druge prosimo; da bi došli dar na svojih prihodnjih sejah. Če društvo res ne more prispevati za to obče-slovensko dobrodelno akcijo, prosimo vse odbornike naj med člani zbero kak prispevek in ga pošljejo. Za podružnico Lige v Clevelandu in odbor stoterih naj se pošiljajo darila na predsedniško kampanjskega odbora Mrs. Ivanka Mervar, 7801 Wade Park Ave. Telefon EX 0069.

Po krivem so obdolžili pokojnega Mr. Duggana

New York. — Zastopniki odbora za preiskovanje vohunskih zadev so objavili, da se je naknadno ugotovilo, da bivši uradnik State Departmenta pokojni Mr. Duggan ni dajal nikakih državnih dokumentov sovjetskemu vohunom. Kaj je gnalo pokojnika v samomor se ni moglo ugotoviti.

Arabci apelirajo na Z. N. radi Indonezije

Cairo, Egipt. — Arabska Liga v svoji proklamaciji arabskim ljudstvom v Aziji najodločneje obsoja akcijo nizozemske vojske v Indoneziji in poziva Varnostni svet Zveze Narodov, naj takoj prepreči vsako nadaljno vojskovanje.

Ne odlašajte!

Nabavite si BESEDNJAK DR. KERNAdokler je še zaloga. Naročite ga lahko v naši upravi. Pošljemo tudi po pošti, če pošljete \$5.25 ameriških dolarjev. Ameriška Domovina, 6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, O. U. S. A.

Božično praznovanje v Ameriki in po svetu

INDEPENDENCE, MO. — Predsednik Truman, ki je praznoval božične praznike v svojem domačem kraju, je v božični poslanici ameriškega narodu in celemu svetu naglašal, da je krščanstvo največja nada človeštva, da prenehajo sovraštvi in se vsvarijo taki odnosi med ljudmi, kakršni so potrebni za trajen mir. Slovesno je obljubljal, da bo neumorno delal in se trudil za ohranitev miru, ki je bistvo božičnega poslanstva. Na božični dan je predsednik na vse zgodaj korakal po debelem snegu voščiti praznike svojim sosedom in vsemu domačemu narodu.

Pred Belo hišo v Washingtonu se je zbralo okrog 1,500 ljudi, ki so čakali, da je predsednik o polnoči iz oddaljenega doma prigljal velikansko božično drevo. Množica je v svečani pozornosti poslušala predsednikove besede, ki so jih razglašali zvočniki po vsem predstolnem mestu Amerike.

VATIKAN. — Papež Pij XII. je v božičnem nagovoru krščanskemu svetu opominjal, da vsi molimo in si prizadevamo za mir, ki naj se organizira s posredovanjem Zveze narodov. Papežev govor je trajal 33 minut in ga je vatikanski radio prenašal v 20 jezikih. "V skupnem interesu vseh narodov, v obrambi miru naj bo vsak, kdor krši zakon, izključen iz cele civilizirane družbe, naj bo obsojen v osamelost in zigosan kot rušilec miru. Naj Zveza narodov postane popoln izraz mednarodne solidarnosti za mir. Nikdar, odkar so prenehale sovraštvi, niso bili ljudje tako obsodeni od strašila nove vojne kot sedaj. To mora prenehati in se spremeniti v splošno željo in splošno stremljenje za mir."

Za dosego miru je papež priporočal delavno in popolno krščanstvo in očetovsko svaril proti silam, ki ženejo svet v novo poganstvo in brezmostovje. V tej zvezi je povdarjal, da želja za mir nikdar ne sme zapeljati v miselnost, da je treba napraviti mir za vsako ceno. Načela življenja, ki ohranjajo življenje in miroljubno družbo, nikdar ne smejo biti žrtvovana.

AMERIŠKI SLOVENCISlovenski Amerikanci so praznovali božične praznike v svojih cerkvah in dručinah zelo slovesno. Polnočne maše v vseh slovenskih župnijah so bile ob prisotnosti množice naših vernikov. Vse cerkve so bile napolnjene. Mlado in staro je pristopalo k sv. obhajilu. Mnoge slovenske organizacije so imele ob polnočnici in na božični dan skupno sveto obhajilo. Razne radijske postaje po slovenskih središčih so oddajale božične programe in slovenske božične pesmi. Lepo je uspel božični program Lige katoliških Slovencev, pri katerem sta govorila škof dr. Gregor Rožman in kanonik John Oman. Oba govora bomo objavili. Šolski otroci župnijske osnovne šole sv. Vida so čudovito lepo prepevali slovenske, angleške in latinske božične pesmi. Naj bo ob tej priložnosti izrečena iskrena hvala vsem, ki so pomagali, da se je program mogel izvršiti, posebno očiteljici g. Zaucha, ki je vodila otroški pevski zbor in g. Antonu Grdina, ki je preskrbel za prevoz otrok in dal na razpolago gramofonske plošče, s katerih je radijska postaja prenašala pritrkavanje zvonov slovenske božjopotne cerkve Marije pomagaj na Brezjah in s frančiškanske cerkve v Ljubljani. Prireditelj je bila v zahvalo vsem dobrotnikom Lige katoliških slovenskih Amerikancev in podpornikom slovenskih beguncev. Staršem otrok in otrokom, ki so peli, tudi Bog povrni!

LONDON. — Angleški kralj je tudi govoril svojo božično poslanico vsem narodom angleškega imperija. Povdarjal je, da je zveza vseh narodov v okviru njegove krunice v minulemu letu postala bolj trdna, bolj notranje solidna in da je v gospodarskem, socialnem in kulturnem oziru lepo napredovala. Zagotavljal je, da bodo vsi ti narodi v bodoče skušali ohranjati v svojem življenju božično poslanstvo sloge in miru in bodo služili ostalemu človeštvu v prizadevanjih za mir.

BERLIN. — Ameriški vojniki in častniki so priredili božičnico za 40 tisoč nemških osirotelih otrok. Vse ustanove ameriške vojske in civilne uprave so obdarile reveže med prebivalstvom po širnem svetu kjerkoli se nahajajo sedaj ameriške edinice. Bogač božičnice in obdarovanja je ameriška vojska priredila po bolnišnicah in socialnih ustanovah Nemčije, v Parizu, v Rimu, v Trstu, na Dunaju in drugod. Posebno obilno je ameriška vojska obdarovala sirote in uboge širom Japonske.

VATIKAN. — Sv. Oče je daroval 50 milijonov lir kot božično darilo Vatikanu v ta namen, da se zaposle množice brezposelnih v Rimu in ostali Italiji in da se začne graditi novo mesto Acilia, kakih 30 milj od Rima proti mestu Ostia.

Ožje sodelovanje Francije in Italije

Cannes, Francija. — Francoski in italijanski zunanji ministri, ki sta se sestala v Cannes, sta objavila skupno izjavo, da bosta v bodoče obe državi tesneje sodelovali in to sodelovanje izdelali kot bazo za bodočo evropsko federacijo. Državi bosta napravili carinjsko unijo.

Eisler imenovan za profesorja v Leipzigu

Berlin, Nemčija. — Voditelj ameriških komunistov Gerhard Eisler je so postavili za profesorja na vseučilišču v Leipzigu, ki je pod sovjetsko kontrolo. Sovjetski listi objavljajo imenovanje s pripombo, da je Eisler še vedno v USA, kjer ga proti njegovi volji zadržujejo "ameriški imperijalistični vojni hujskači."

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Trgovci na St. Clair—

V torek zvečer ob 8:30 bomo imeli sestanek v American Legion Hall na E. 62. in St. Clair Ave. Predmet posvetovanja bo stalna zveza trgovcev na St. Clair Ave. Vsi so člani, ki so za božično razsvetljavo prispevali po 15 dolarjev. Drugi, ki bi se za to zanimali, bodo z veseljem sprejeti. Prosimo, pridite gotovo. Pridite prav vsi, ki se za napredek naše okolice zanimate. Ne sodite po imenu. Ne samo trgovci naj pridejo, tudi vsi drugi. Ne samo tisti iz St. Clair, tudi drugi iz te okolice. Vse vabimo, vsi naj postanejo člani. Mislimo, da bi v skupni organizaciji mogli marsikaj koristnega napraviti.

30 dnevnica—

V sredo ob 8:30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojnega Edmund A. Matjašič v spomin 30 dnevnice njegove smrti.

Oltarno dr. Marije

Vnebovzete—

Prihodnjo nedeljo je glavna seja našega oltarnega društva. To je prva nedelja v mesecu. Kot navadno bomo to nedeljo imele uro molitve od 2 do 2:30, potem bodo litanije in blagoslov nato pa naša seja. Ker je to glavna seja, prosim tajnica, da prav gotovo vse pridete. Tiste ki bi se rade udeležile prihodnjih duhovnih vaj za žene, ki jih bo zopet vodil prevzvišeni gospod škof Dr. Gregor Rožman v februarju, naj se že v nedeljo priklase in po možnosti plačajo pristopnino.

Noce uradnice—

Društvu Jutranja zvezda št. 137 ABZ je izvolilo za leto 1949 ves dosedanjí odbor in sicer: Predsednica Frances Brancel, podpredsednica Mary Bradač, tajnica in blaginjičarka Dorothy Strniša 6505 Bonna Ave. tel. EN 6254, zapisničarka Julia Brezovar, nadzornice: Rose Levster, Pauline Durjava, Mary Mahne, rediteljica Pauline Zigman. Društvo zbora vse 3. četrtek v mesecu ob 7:30 zvečer v SND, soba št. 3, staro poslopje.

Za revno družino—

Revna družina z več otroci, nujno potrebuje visok stol za otroka in otroško posteljico. Kdor ima kaj takega in bi hotel darovati, naj pokliče naš urad in bodo prišli iskat. Telefon našega urada je: Henderson 0628.

Klub "Ljubljana"—

Klub Ljubljana bo imel svojo sejo jutri večer ob 7. v SDD na Recher Ave. Članstvo naj se gotovo udeleži v velikem številu.

Pobiranje asesment—

Tajnica podružnice št. 14 SZZ bo pobirala noč ob 7 asesment v SDD na Recher Ave. Katera dolguje, naj gotovo poravna asesment ob tej priliki.

Avstralija za svobodo Indonezijskih otokov

Melbourne, Avstralija. — Tudi avstralska vlada se je izjavila najodločneje proti sedanjí vojaški akciji Nizozemske v Indoneziji. Avstralski listi, ki zastopajo uradno mnenje, pravijo, da je vojaška okupacija Indonezije brezuspešno podjetje, ki ne more imeti nikakega uspeha. Poleg tega je škodljivo varnosti in miru na vsem daljnem vzhodu.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor) Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

1948	DECEMBER	1948
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year;
\$5 for 6 months; \$3 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 253 Mon., Dec. 27, 1948

Resnica o beguncih, ki naj pridejo v Ameriko

David W. Nussbaum, dopisnik Overseas News Agency in Jewish Telegraphic Agency je pred nekaj tedni napadel begunce v Evropi. Pisal je, da je obiskal njihova taborišča in da je v neudobnih kampih našel večino ljudi, ki so v tej ali oni obliki sodelovali z nacisti in fašisti in je priporočil Ameriki naj se čuva takih ljudi. Spremljal je drugi transport beguncev iz Evrope v Ameriko in govoril z njimi. Objavil je vtis, da so to večino "v Ameriki nezaželeni ljudje."

Slovenski sopotniški listi so seveda v svoji "ljubezni" do slovenskih trpinov brž ponatili celo poročilo in dostavili svojo zabelo proti beguncem.

Pa ima laž kratke noge, pravi slovenski pregovor. Kasneje so se oglašili drugi časnikarji, ki so bili tudi v Evropi, tudi v taboriščih in tudi spremljali isti transport beguncev v Ameriko, pa so povedali vse kaj drugega.

Skupno je bilo 11 časnikarjev na isti ladji, pravi William E. Ring. "Jaz sem bil tudi in moram reči, da so Nussbaumove trditve zelo netočne in nevedne. Jaz sem ugotovil, da je vsak begunec v skrbni preiskavi predno more biti izbran za naseljenje v USA."

Jack Bell, urednik Miami Herald in Chicago Daily News je pa rekel: "Moj vtis je ta, da so povprečno begunci boljši ljudje, kot pa so prihajali v USA v zadnjih dvajsetih letih. Mr. Nussbaum je v glavnem obiskoval samo judovska taborišča. Zato smatram, da ni kaj prida upravičen soditi o drugih beguncih."

Joseph K. Shepard, urednik Indianapolis Star pravi: "Čudno kako je mogoče, da dva človeka, ki sta napravila isto pot, govorila z istimi ljudmi in videla iste okoliščine, prideta do tako različnih vtisov in zaključkov kot sta v tem slučaju Mr. Nussbaum in jaz. Jaz sem begunec ne bojim nasprotno srečen sem, da so ti ljudje prišli v Ameriko in še veliko naj jih pride. Občudoval sem njihovo vztrajnost in voljo začeti novo življenje. Preiskovalno postopanje v Evropi je tako temeljito, da je popolnoma izključeno, da bi prišli med begunci tudi kakšni sovražniki Amerike v znatnejšem številu."

Ed. Armstrong iz Winipega v Kanadi je povedal, da je Kanada zelo zadovoljna z begunci, ki so se tam naselili. Ti begunci so bili iz istih taborišč, kot ti ki potujejo v USA.

Chalmers M. Roberts, urednik Washington Star je rekel: "Ti stotisoči ljudi, ki so žrtve obojnega totalitarizma, Hitlerjevega in Stalinovega, so odlični. Naj bi jih čim več prišlo v USA, kjer bodo postali izvrstni naši državljani."

Sam Adkins, dopisnik Louisville Courier Journal je Nussbaumu takole odgovoril: "Izgleda kakor da je Nussbaum videl čisto druge ljudi kot smo jih mi vsi drugi. Pa smo vendar skupno potovali. Njegova trditve, da so samo med judi resnični begunci, izgleda kot otročja propaganda in vzame tudi ostalim njegovim ugotovitvam vsako resnost in točnost."

DeWitt, urednik Christin Science Monitor, je odgovoril takole: "Med begunci so razni ljudje, ne le kmetje, ne sami delavci, tam so profesorji, so gospodinje, študentje, umetniki, mehaniki, farmarji. To je mešanica vseh stanov, različnih sposobnosti in izobrazbe, skupnost mnogih jezikov in pestrost najrazličnejših žalostnih življenjskih zgodb."

Robert B. Armstrong, šef washingtonskega urada za St. Louis Globe — Demokrat, ugotavlja: "Obdolžitve, da bi bilo 400.000 beguncev v Evropi nevednih ameriškega državljanstva zato ker so žrtve komunističnega terorja in ne hitlerjevskega, je prav tako napačna kot komunistično vpitje, da Združene države hujskajo na novo vojno. Take obdolžitve so lažnjive, nutemeljene in morejo priti samo od ljudi, ki trmasto zapirajo oči pred dejstvi, ki smo jih mogli videti vsi časnikarji."

Jack Delaney, urednik Providence Journal je dal pa tole izjavo: "Za v svojem popisu potovanja po Evropi sem zapisal, da so najboljši ljudje v Evropi sedaj v taboriščih med begunci. Jaz sem tako sodil tedaj in sem o tem prepričan še vedno. Naseljevanje beguncev bi morali vsi pospeševati in podpirati. Nobene skupine ne smemo prezreti, nobeni dati prednost. Vsi so begunci in vsi so pri nas zaželeni."

Navedli smo te izjave, ker je med Slovenci v Ameriki tako strupena propaganda proti beguncem kakor med malo-katero skupino ljudi v Ameriki. Kakor da tu dela zelo živo neka Salinova peta kolona. Razni agitatorji z vsemi mogočimi lažmi prepričujejo svojo okolico kaj vse bo hudega prišlo v Ameriko z begunci. Od osebe do osebe gredo in pregovarjajo naj se nihče ne spozabi, da bi sprejel kakega begunca pod streho. Rdečarsko časopisje, pobere vsako plažo da jo vrže na dobro ime teh revežev. Pisci, ki jih navajamo, niso niti sami katoličani, niti Slovenci. Pošteni časnikarji so, ki pišejo to kar so videli. Naj njihova poštena beseda prepriča vse dobre ljudi in jih udobrovolji, da

bodo pomagali, da čim večje število naših slovenskih brezdomcev uvrstimo med tiste, ki bodo našli v Ameriki gostoljubno streho in priliko za začetek novega življenja.

Ali bi ne bil že skrajni čas, da bi tudi tisti Slovenci v Ameriki, k nam ne verjamejo, pa slišijo sodb drugih Amerikancev, začeli s svojo glavo misliti in sedaj razmere v Jugoslaviji, s svojo pametjo ocenjevati begunce, med katerimi so mnogi naši sorodniki in osebni prijatelji in da bi nagnali hujskače, ki lažejo v službi neslovenskih in neameriških interesov.

BESEDA IZ NARODA

V besedah in dejanjih

Houston, Pa. — "Komunizem v besedah in dejanjih."

Pod tem naslovom sem čital članek nekoga starokrajškega lista, ki komunizem temeljito pozna. Ne bo škodilo, če ga tudi čitatelji Ameriške Domovine prečitajo:

V teoriji, v knjigah in besedah je komunizem nauk, ki obljublja delavcu in vsem, ki so zatirani in preganjani, zlate gradove, blagostanje, enakost, bratstvo v komunistični državi, kjer ne bo vladajočih in podložnih, ampak bodo vsi enaki in zadovoljni.

Dokler se ni posrečilo komunizmu zavladati v ogromni ruski državi, je znaten del delavstva in tudi drugih slojev šel za njim, ker je verjel njegovim obljubam. Odkar je pa komunizem prišel v Rusijo, pred 31 leti, na oblast, odkar je na vladni tudi v Jugoslaviji, v Bolgariji, Romuniji, Poljski, Madžarski in Čehoslovski, je sodb na njem čisto drugačna.

In kakšen je ta praktični komunizem? Poglejte samo malo v Jugoslavijo, govorite z ljudmi, ki prihajajo iz Rusije, iz Čehoslovake. Ni treba verjeti nam in našim časopisom. — Vprašajte sosed in znane, sorodnike, ki živijo v komunističnih

kinah, na Vipavskem in Gorškem, ki niso že po 6 mesecev v dele počeka mila, da bi se ljudje posteno umili in oprali? — Ali veste, da je v Sloveniji 60 odstotkov otrok bolnih za sušico? Ali veste, da ni ljudstva v Slov. Primorju videlo belega kruha, odkar je prišlo pod komunistični režim?

Ali veste, da niso dali kolonom v Brdih zemlje, ki je bila odvzeta gospodarju, ampak da je ta zemlja prišla v državno last? Ali veste, da koloni niso več gospodarji niti zemlje niti pridelkov, ampak da so postali dninarji, ki se jim mnogo slabše godi kot prej pod gospodarji? Ali veste, da v sovhozih, ki se skrivajo pod krinko združnih kmetijstev ali skupščin, morajo žene preko 60 let ne dobi več ob nedeljah merice vina, češ, da vina ne potrebujejo več, ker je vino le za mlajše ljudi? Ali veste, da je radi pomankanja železa in surovin zašlo jugoslovansko gospodarstvo v zagato in da se je pričelo masovno udarniško sekanje gozdov?

Komunizem pa se šopiri v nekomunističnih državah in slepo zobljubami in prevaro delavsko ljudstvo, ki ne ve, kaj je komunizem v praksi in kako izgleda delavec in delavčeve pravice v komunistični državi. Komunizem nastopa v zapadnih državah kot najsikrajnejši in najeizprosniji zagovornik visokih mezd in znanih delovnih ur — v kričnem nasprotju s tem, kar dela tam, kjer je že na vlad! Zakaj? Ali zato, da pomaga delavskemu stanu? — Kaj še! Samo zato, da v teh državah od vojne razbito in šibko gospodarstvo s stankami še bolj oslabi in prepreči gospodarsko razvilitje, da zruši gospodarsko ravnotežje in v posepi splošno zmedo, zato da se v tej zmedbi iz državljansko vojno polasti oblasti ter uvede komunistični režim.

Morda v korist in blagor delavskega ljudstva in človeštva? Morda radi svobode in demokracije? Samo zato, da klika častihlepih, vladodržljivih, domišljavih in brezobzirnih ljudi pride do oblasti in moči preko milijonov delavskih mas, da zavlada brez ozira na žrtve in trpljenje podložnih trpinov.

John Pelhan.

Steljeraja

(Slovenski narodni običaj)

Med mnogovrstnim bogu-stvom slovenskega naroda so gotovo narodni običaji bistveni in morda najlepši del. Vsekraj, vsak letni čas ima svoje posebnosti in svoje lepote, ki ga krasi in poživljajo stare navade, dedovane iz roda v rod, iz veka v vek.

Trdo je kmečko delo, težavno in naporno, saj ne pozna 8-urnega delavnika kakor tovarne in uradi. Premnog bi obupal in si vsled dolgočasnosti in trdote dela izbral drug poklic, ko bi ne bilo domačih praznikov, ki dajo vsemu kmečkemu življenju vse drugo, vse bolj veselo lice. Skozi celo leto se vrste stani kmečki prazniki, obdani od narodnih običajev, dajo vsakemu svoj pečat in posebnost. Kar o Novem letu nam pojo koledniki; za pust nas razveseljujejo šegavi dobrovoljci, običeni v pustne šeme; kdo bi opisal poezijo običajev o Veliki

noči; nato Jurjevo, pa Binkošti in tako se vrsti skozi vse leto.

Med najlepše narodne običaje pa po vsej pravici spada "steljeraja," ki je razširjena in ohranjena v Meziški dolini. — Prav je, da tudi širši sloji kaj zvedo o njej.

Ko so v glavnem spravljeni poljski pridelki pod streho, je poglavitna skrb vsakega gospodarja — stelja. Dv si je za zimsko pripravil že v prejšnji zimi, seveda če je bil priden in skrben.

V Meziški dolini velja še danes pravilo, da je treba steljo napraviti v enem dnevu za vso zimo. Zato je seveda potrebno poklicati na pomoč sosedo in prijatelje, pa ne malo. Tako tu di store. Pri vseh sosedih in še tudi dalje okrog se oglašajo gospodarji, kadar vabi v steljerajo. Enega možkega in eno žensko moč po navadi zahteva. Seveda mlajše moči, ki kaj odrinejo in da ne bodo zvečer stali kot kurkov štor ali pa sedeli za pečjo, medtem ko se bodo drugi veselili. Srca fantov in deklet pa utripljejo v pričakovanju, komu bo pač to pot naklonjena sreča, da se bo smel odzvati vabilu. Kar vsak si želi biti povabljen.

Ko napravljajo steljo

Kakih deset do dvajset fantov in toliko deklet povabijo, ali pa še več, kakršen je pač grunt.

Gospodinja in hčerka ali deklica pa imajo opravka v kuhinji s predpripravi. Ne sme biti prazna miza, za to je povsod v okolici meri poskrbljeno.

Ob svitu določenega dne se že zbirajo fantje, oboroženi s "kanalškami" (male sekirke). Sremljajo jih deklici, ki so pri-nesli s seboj nič koliko dobre volje. Razposajeno zabavljajo čez fante, ki se morajo kar pravit, da jih ne užeženo.

Gospodar se prikaže na pragu, stiskajoč pod pazduho ze-

lenko s črničevcem. Najprej se morajo "požegnati," da se komu kaj ne pripeti in da se vsak ogreje. Tudi deklici. Nekateri se kremži, pa menda le radi lepšega. Vsakemu se prileže. Komu bi se ne — črničevci?

Tako "požegnane" vodi gos-podar ali pa najstarejši sin na kraj dela.

Zvrnili so ga še vsak "en štamperl," nato pa so se razkropili v dolgi vrsti po goščavi. Kmalu se je med zvrženje in smeh deklet mešalo pokljajanje sekajočih sekiric. Za steljo uporabljajo namreč smrekove in borove veje.

Eden od fantov, najdrznejši, je "ostoral" 25 do 30 metrov visoko smreko, pustil na vrhu rogovi, se oprijel, zavil in napravil pravo ročno stoji. In to 25 metrov visoko! Kaj boš dejal k temu telovadek ki napraviš stoji na bradiji bora 2 metra nad zemljo? Pri tem pa že misliš, da se ves svet okrog tebe vrti.

Okrog desetih se pod težkimi jerbasi in s težkimi "grčami" mošta v roki prikazeta domači hčerki in povabita steljerajevce k malici. Dobro jim je teknila z žarkim sirom pomazana pogača, katero so zamakali z najboljšim sadjevcem.

Po malici se vstopijo v krog in že zavzani pesem, se dvigne nad vrhove smrek in borovcev, zaplaval nad dolino in odmeval od nasprotnih bregov doline. "Meglice doli padajo-o-o."

Da, zapeli so, da so prislunili fantje in deklici, stari in mladi sirom cele doline. Nato pa prešerni vriski iz zdravih fantovskih prsi, da je odjeknilo po dolini.

Zopet šale, smeh in poklanje sekirke.

Ko se je mežnar pri sv. Egi-

NASA MICKA IMA TUD BESEDO

Srečne oči, da se spet vidimo! Dva pondeljka se nismo videli, pa me od samih novic, ki sem jih ta čas nabrala, za kar pri strani bode, tako silijo ven. Kri-tična gora, saj me bo vzel do velike noči, da vam bom vse povedala, kar se je zgodilo, odkar sem zadnjič čekala to kolono.

Najprej se moram zahvaliti tistemu, ki je kolendar napravil, ker ni posavil vanj več kot ene božične praznike na leto. Jaz sem samo še malo živa od pre-stanih praznikov. Saj boste vedeli, deklici, kako je ob prazni-kih za gospodinjstvo. Pa če bi ji kdo pomagal. Šur! Naš je bil pred prazniki tako siten kot breja mačka. Rayno za prazni-ke se je bil sicer nekaj unes-sel, ampak do pondeljka, ko je imel na programu, da bo tiskal božično številko Ameriške Do-movine, je bil pa kot sršen. Ne rečem kot osa, saj že itak pre-več mečejo vse na ženski spol.

Zares je bilo veliko dela, pa vendar ne vem, zakaj je bilo tre-ba take počenjati, da ni bilo ni-komer podobno. Bilo je grozno veliko oglasov, pa dopisov in tega in onega, da je par dni pred pondeljkom kar brečal in slo-vesno izjavil, da ne bomo zmog-li in da bo polomija za vse večne čase. Ampak naši fantje v tis-karni so pljunili v roke, v ofi-cu smo pograbili z vsemi štiri-mi in v pondeljek ob treh po-časnih je bila božična izdaja

že na glavni pošti.

In tedaj bi morali našega vi-meti, kako se je nosil po ofi-cu, kot bi sam vse napravil. Na-prej in naprej je obračal veliko izdajo, bral članke in dopise, pregledoval oglašje in slike, vle-kel cigareto, da je kar piskalo in mrmajal: "No, ja, saj smo kar dobro napravili." Kakopak! Kot bi bil on sam vse storil, pa ki smo drugi garali kot črna ži-vina. Saj je še čudno, da ni re-kel: "No, pa sem kar dobro zmašil skupaj božično številko." Skrivaj smo se z drugimi pogle-dali, si pomežiknili, kot bi ho-teli reči: oh, saj vemo, koliko je

diju, pri sv. Neži in sv. Marjeti "obesil," je posedla družba o-krog dveh miz — poveznjenih jerbasov in pokritih z belimi krušnicami — ter pridno za-jemala iz velikih glinastih skled "kisevo župo," prigrizovala pa rahle, okusne praznike ("kro-fe").

Gospodar je po jedi odmolil in zopet je zadonel pesem. Tej je sledila druga, tretja...

Od veselja je žarel obraz go-spodarju, ko je gledal, kako se večajo kupi stelje v gozdu ob-poteh. Zvozil jo bo že sam te-ko-m zime.

Obsejdenik

V sosednji vasi so imeli isto-tako steljerajo. Pesem naših je priplavala tudi do njih in ko so "dali kontra," so se hitro zedi-nili, da jim pošljejo "obsejdeni-ka." Mlad fant, ki je raje u-ganjal neumnosti in pustolov-ščine, kot pa plezal po smrekah ter tudi znal potegniti harmo-niko, se je ponudil, da ga jim ponese. Brž mu nalože in pri-pravijo vse potrebno.

Krog petih, ko je bila naša družba v najboljšem razpolo-ženju, prišepa mednje in po po-zdravu in kratkem nagovoru izroči gospodarju "paket iz A-merike."

Posteno je potegnil iz ponu-jene majolike in na vse prete-ge hvalil, kako lepo pojo in ka-ko da so steljerajevci marljivi.

(Dolje na 3. strani.)

na uri, saj se poznamo.

Pa ko bi, pokora, da ne mo-rem lepše reči, potem, ko je vi-del, kako lepo božično številko smo izdali, šel in vsakemu stis-nil v roke kakšno malenkost, recimo kak hunderstar. Pa ne! Ko sva šla opoldne k Sornu na kosilo, mi je zaupno šepnil tam za mizo, da ne bi kdo ališal: "Micka, imaš kakšen kvodriček pri sebi? V naglici sem poza-bil denar v ofi-cu! Posodi mi, saj ti bom takoj vrnil, ko prideva nazaj." Zelo nerada sem mu po-sodila, ampak tako ga nisem mogla pustiti, čeprav vem, da ima pri Sornovih velik kredit. Potem se je pa prav tako zgo-dilo, kakor sem vedela, da se bo: še danes mi ni vrnil. Saj ni, da bi ga vlekla skozi zobe, ampak to povem samo v svarilo drugim. Za vsak kvoder, ki ga jim po-sodite, se takoj intubirajte na hišo, drugače boste ob vse, vam rečem.

K vsem nesrečam tisti teden, ko smo pričakovali, da se bo peč podrla, to se pravi, da bomo iz-dali božično številko, je prišla nad našo hišo pa še ta, da smo ravno tisti teden prej dobili ko-line. Kolone same niso nesreča, saj veste, ampak to, da smo jih dobili ravno za katrno sredo. Knifcovi so nam jih poslali in Mrs. je rekla, da jih takih kot njen John ne zna izdelati nih-če drugi na svetu. Jój, naš je na mesene kar mrtev. Včasih jih napravijo Sornov ata in naš jih zaduha, ko jo rineva še čez St. Clair. Ima stalen befel: zanj jih morajo pri prihraniti, če bi se slučajno kje zamotil o-poldne. So zares fletne za v usta. Mene, ki sem bolj miki-na, dve kar zmagujeta, ki jih ta-ko radodarno napravijo. Naš pa pometa z njima, da se kar kadi.

No in zdaj pa priletijo tam iz Neff Rd. s spricevalom, da jih takih ne zna noben drug. Spom-nila sem ga, da je katrna sredi

in da bo jedel meso (nisem ho-tela reči: žr, ker se tako dobro zastopiva drugače) samo en-krat: ali opoldne pri Sornu, ali zvečer Knifcove klobase doma. Kar smilil se mi je, ko je vagal, kaj bi. Košmerljiva Zofka, ki nama je takrat pedenala pri Sornovih, je silila v naju, naj se od-ločiva, ker da ne sme pri nobe-nem gostu stati več kot eno uro. Na jedilnem listu je bila ješ-prenjčkova juha in vampi. To je pa za našega kot nov klobuk za žensko. Nekaj časa je men-cal na stolu, nazadnje je pa le rekel: "Kar danes lahko storiš, ne odlašaj na jutri. Take rihte ne pustim, klobas doma ne bo pa nihče pofuli!"

Seveda, zvečer sem pa post-no skuhala. Za prvo rihto je bila prežgana župca. Naš je sa-mo dvakrat dregnil in položil žlico na mizo. Ti ne gre, sem ga vprašala. Da ne, je rekel, da je pripaljena. Saj si tudi ti, bi mu rada rekla, pa sem odnehala, ker nekoliko je res uganil, ampak konec bi ga ne bilo, če bi jo bil pojedel.

Za drugo rihto sem napravila pa ropoijo. V isto se dene ne-kaj kolerabce, nekaj repce, ne-kaj korenčkov in nekaj stročjega fi-zoleka. Jaz se je vselej tako nabašem, da ne morem od mize. Gledala sem ga, kako je brskal z žlico po jedi, kot bi nekaj is-kal, ki ni bilo tam. Aha, mor-da misliš, da ti bom napravila pohane šnite, ali kaj takega. Kar pripravi se! On je pa sa-mo po skledi mešal, na uro gle-dal in nekaj računal sam pri sebi.

Veste, preveč je, da bi vse naenkrat izklepetala. Se bomo pa še drugi pondeljek pogovo-rili o tem. Kar bi rada v vsej naglici po-vedala je še to, deklici, da ti-sta, ki ga še ni ujela letos, ima samo do novega leta še čas. To se pravi, če ga bo sama lovila. Samo do konca decembra je prestopno leto, potem bo mora-la biti pa vsaka s tem zadovolj-na, kar ji bo v naročje padlo.

JANUS GOLEC:

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih

Veržejski strelci so se vrnili praznih rok; jaz trobentač s celotno trajbo svinj. Toliko se povem, da smo hodili vsi moški Veržeji mesece in mesece z mastnimi mustačami, Veržejske so imele špeha in masti kakor nikoli prej in ne pozneje.

Kaj so počeli Kruci s pravim pastirjem? Radi njegove usode me ni nikdar grizla vest. Po bratinstvo sva sklenila v temi in pri vsebini moje čutare. Zamenjal sem dobro obleko za ničvredne cunje. Kaj takega bi mi ne zameril niti turški Alah, kaj šele naš — neskončno usmiljeni in dobrotljivi Bog.

Drašek je poplaknil svoj doživljaj. Obljubil je ob priliki kaj več iz obilne zaloge istih vojnih spominov.

Cele tri dni ni bilo nobenega Kruca na spregled. Niti od daleč se ni bližala kaka ponovna nevarnost. Več kmetov je ostavljalo tabor po jutrih in hodilo gledat k živini po gorah in v raznih skriyalščih. Krucevi od nikjer — a tudi Veržejev ne, da bi javili kot odgovor na grmado popolen poraz sovražnika. Četrto jutro so pozdravili tabor žalostne Matere božje, kakor bi bili pognali v noči iz tal, ne veržejski strelci — krucovski topovi! Sovražniki so pripeljano orožje zakopali in obdajali z zakopi na treh gričih od ormoške strani. Cevi treh topov so bile precej dolge — znamenje, da bodo iz varnosti pred v zemljo zabiti koli in brez nevarnosti vrele smole skušali zrahljati jezuzelemski tabor, da bo sčasoma omehčan brez nadaljnjih izgub za naskok in zavzet. Kruci se niso pustili ugnati v kozji rog od miklavških kmetov. S strelci iz dalekonožnih topov so hoteli prisiliti branilce k predaji.

Šupnik Stariha je opazoval s strahom ko večak topniške priprave in se zavedal dobro, da ne bodo kljubovali granatam zakopi in razleta kartec ne bodo vzdržale na daljši čas ženske z negodno deco. Predno bodo zabobneli prti strelci iz kanonskih žreč in predno se bodo zasedle prve granate v z zemljo osigurano trdnjavo, bo treba poklicati potom sla na pomoč Veržejev. Sicer bodo poginjali zadnji ostanki jeruzalemskih braniteljev med nehom in zemljo, nasajen na kole. Poveljnik je sklical v cerkev posvet bojevnikov in jim zaupal brez ovinkov, kako bo, če bodo prišli bruhati med nje topovi od treh strani smrt. Edino rešilno upanje so se veržejski strelci. Javiti se mora iz njih vrst kak mlajši, da se bo preplazil skozi obroč oblegalcev in ponesel "hauptmanu" od njega napisano pismo.

Ni bilo zajca med Miklavčani, katere bi bilo treba prigravljati ali celo siliti v tako tvegano podjetje, kakor je bil prenos sporočila v oddaljeni Veržej skozi strnjene sovražne vrste. Kolikor za orožje sposobnih mož ter mladcev, toliko v smrt pripravljenih prostovoljcev! In med temi, ki so se hoteli izmuzniti iz sovražnega oklepa, je bil tudi Benjamin med branitelji, komaj 17 letni Vidin Franček. Poveljnik na zboru v Marijinem svetišču je bil ganjen do solz pri pogledu na kmečke junake — starejše in mlajše. Iz čete je silopil naprej Franček, pade na kolena pred župnika pred Marijinim oltarjem in ga prosil, naj poberi njemu nalogo prebitja do dedeka. Naj bo to njegov prvi viteški čin!

Župnik je omahoval, drugi so bili odločno proti. Mladec je prosil in stekel pri poveljnikovo oklepanje po mater. Ta naj da pred Marijo in celim zborom dovoljenje, da prikljče ravno on, najmlajši, ogroženemu taboru pomoč.

Vstajala je Vida in bila kot mati edina proti pričakovanju vseh za to, da se odpravi na večer njen sinko na sicer smrtno nevarno, a nujno potrebno pot. Pri toliki požrtvovalnosti, da, daritvi edinega otroka na oltar rešitve drugih so duhovniku zaigrale, zaplesale in se usule nehoti in proti zadrževanju solze ganutja.

Župnik se je odločil med glasnim ihtenjem za mladoletnega Frančka, ki naj otme kot je v 17 letni junak ogroženi jeruzalemski tabor in celo Murško polje. Dušni pastir se je spustil na kolena, pričel ihteti glasno z lavretanskimi litanijami klicati na pomoč Marijino spremstvo za na pot višje — mladeniču. Zbrani so odgovarjali jokaje in blagorjavili izvoljenca, da je naklonjen kakor na božji mig najmlajšemu borcu odlika prenosa rešilnega pisma. Za odhod rešitelja je bila določena noč, ko bodo Kruci po trudapolnem prepeljavanju in zakopavanju topov spali in drotali liki ubiti.

Župnik je okrepčal v noči neustrašenega junaka s sv. obhajilom. Mati ga je blagoslovila pred kipom žalostne Matere božje. Sbojevniki so mu stiskali kakor svetniku roke in mu želeli iz dna srca prehod in prikljče pomoči. Poveljnik je ušil lastnoručno v jopič pismo, ga objel, očetovalsko poljubil in mu razkazal ter raztolmačil še enkrat kozi strelne odprtine pot, katere se naj drži, da ne bo zašel v pest pesjanom, katerim je priznana — tujka! Noč po prihodu in delnem zakopu sovražnih topov se je zdelo tudi poveljniku najbolj varna za posel, katerega bi naj izpeljal Franček. Oblegovalci najbrž niti stražili ne bodo. Glavno važnost polagajo v artilerijsko pripravo za napad in da bi se upali priprosti kmetje na izpad s hruba v grapo, o taki drznosti ne sanja nebeden Kruc! Franček je imel nalogo, da se potegne iz grabe v šumo in na vas Podgradje pri Ljutomeru. Iz Podgradja se naj skuša priplaziti do Mure. Ob njenih vijugah bo dosegel najbolj sigurno od tolovajev nenadlegovano Veržej. Vzel je s seboj na pot nabito pištolo in nož. V slučaju zajetja naj ustrelji, da mu phitoi tabrice na pomoč.

(Dalje prihodnje)

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

ALI STE PREHLAJENI?

Pri nas imamo izborni zdravilo, da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug
15702 WATERLOO RD.

1948	DEC.	1948
So	Mo	Di
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUSTVENIH PRIREDITEV

DECEMBER

31.—Klub društva V.O.V.'s Slovenskega doma na Holmes Ave. priredi obiljaini Silvestrov večer v zgornji dvorani.

1949

JANUAR

15.—Lake Shore Post No. 273 Ameriške legije priredi "2nd Annual Commander's Ball" v dvorani Ameriške legije, (Knausova dvorana) E. 62 St. in vogal St. Clair Ave. PIN and OFF orkester.

15.—St. Lawrence Baseball Team priredi ples v SND na 80. cesti. Za godbo bo skrbel Pete Sokach orkester.

28.—AMVETS Post 25 "Third Anniversary Dance" v avditoriju SND na St. Clair Ave. — Vadnal orkester.

29.—Samostojno podp. dru-

štvo Ložka dolina priredi plesno veselico v avditoriju SND na St. Clair Ave. Igral bo Frank Mulec orkester.

FEBRUAR

5.—Društvo France Prešeren št. 17 SDZ priredi plesno veselico v SND na St. Clair Ave. Igral bo Pete Snick orkester.

19.—St. Vitus Boosters št. 25 KSKJ priredi plesno veselico v avditoriju SND na St. Clair Ave. Igral bo Lou Trebar orkester.

20.—Euclid Rifle & Hunting klub, pustna večerja v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. (spodnja dvorana).

26.—Predpustna veselica društva Kristusa Kralja št. 226 K.S.K.J. v avditoriju SND na St. Clair Ave.

VESTI
IZ SLOVENIJE

(Nadaljevanje s 1. strani.)

reakcija, klerikalci in uporni kmet, ki noče plesati po boljševiški muziki. Povrh pa še delavci, ki nečejo upoštevati težav, ampak bi le radi delali s polnimi trebuh.

TITOVE GROZNJJE. — Ko je Tito povedal, kdo je vse kriv in da je res hudo, je spet pozival, da je treba strune napeti in da bo tako zmagal. Rekel je, da se ljudi prepriča na dva načina, ali z besedo ali s palico: Tako je zagrozil tistim, ki se upirajo. Še posebej je grozil kmetom, da bo s silo zlomil njihov odpor, če ne bodo hoteli pridelati in dati dovolj za industrijsko delavstvo.

Mogočno je ob tej priliki govoril, da je tako močan, da lahko pove tudi slabosti svojega repozila. Ali je kdo, ki je v boju rekel, da je slab.

PETLETNI NACRT SPREMENJAJO. — Tito je povedal tudi, da je treba petletni načrt spremenjati. Priznal je da mora stoli drugače zidati. Opustiti morajo mnogo začelih stavb in tovarn in posvetiti vso skrb najbolj važnim. Tako so mnogokaj začeli in sedaj pustili, da stoji in razpada.

REGUPIRANJE. — Tito govori tedaj o reviziji petletke in pregrupaciji svojih sil. Kdo se ne spomni pri tem stare Avstrije v začetku prve svetovne

vojne. Kadar so se morale nje-armade umikati, vselej je ljudstvo bralo v poročilih, da se pregrupirajo in zbirajo na boljšem mestu. Nihče noče priznati, da je bil tepen. Tudi Tito noče povedati, tega naravnost, toda revizija petletnega programa, ki jo priznava, pripoveduje jasno o dosedanjih neuspehih, o slabem preračunavanju in o porazu.

ARMADA NA POMOC. — Da bi mogel vsaj delno izpeljati načrt, je Tito poklical na pomoč jugoslovanske vojske. Vojski so postali sedaj delavci. (Zdi se nam, da je to mnogo bolj pametno, kot pa vedno vezbanje za bodočo vojno. Dežela vsaj zastoj ne redi vojaštva). Tako čitamo, da gradi železniško progo Sabac-Banja Kobiljača v Srbiji vojaštvo. To je železnica, ki jo hočejo predelati iz ozkotirne v normalnotirno v dolžini 57 kilometrov.

ANGLEŽI NA POMOC. — Da je bil stolp petletke slabo preračunjen se vidi tudi iz sledečega. V začetku decembra je angleška MacKenzie Engineering Co. of London oznanila, da pomaga Titu delati načrte, kako razviti železno in jekleno industrijo. Angleži so smeli vse pregledati, da poredijo sedaj dajati nasvete. Prej je izgledalo, da je velika državna tajnost vedeti podrobnosti petletke, sedaj smejo ali so

smeli angleški inženirji vse pregledati, da bi mogli pomagati. Voda je stopila do grla in sedaj naj pomaga, kdor le kaj more. Magari če je še tak kapitalističen Anglež. Spominja nas ta angleška pomoč, kako je pred zadnjo vojno ministrski predsednik Stojadinović za isto stvar, za razvoj železne industrije, iskal nemške pomoči. Vse mu je očitalo, da vpeljava tujce. Sedaj jih vpeljava Tito. Sedaj bo v redu.

"PROSTOVOLJNO" DELO. ŠE ENO PRIZNANJE. — Tudi priznanje, ki ga je izrekel Kardelj o prostovoljnem delu je zanimivo. Priznal je v svojem govoru, da tako imenovano prostovoljno delo ni v resnici vselej prostovoljno. Nam seveda ni pomenil nič novega. Potrdil je samo, kar smo vedno trdili. Morda bodo vaši ameriški "napredni" listi to Kardeljevo priznanje tudi prinesli.

BABILONSKI STOLP. — Zgoraj smo govorili o možu, ki ni računal dovolj in ni mogel dozidati stolpa. Tak mož je T. S.K.J. v avditoriju SND na St. Clair Ave.

STELJERAJA

(Nadaljevanje s 2. strani.)

vi. Pazno so mu vsi sledili in čakali samo usodne besede. Prej nimajo oblasti čezenj.

"Obsejedenik", zaklince in v skokih zdvi čez drn in strn. Steljerajevci pa za njim. To je pobiral pete! Že so mu bili prav za petami, pa je preskočil jarek in se jim zopet odmaknil. Se par metrov pa bo na tuji zemlji, kjer ne bodo imeli pravice do njega. Svest si zmagae zasmehi in ozre nazaj. Pa, joj nesreča! Z nogo je zadel ob štor in telebnil po tleh kakor je bil dolg in širok. Seveda je bil takoj ujet. Vodio ga h gospodarju, naj on izreče obsodbo. Zmagoslavna veselja, smeja in šal na njegov račun kar ni hotelo biti konca.

Tedaj odpre gospodar "pa-ke" in iz ovitka privleče veliko iztrebljeno bučo. Iz buče pa jemlje stvar za stvarjo. Prinašalec pa sproti razlaga, čemu jim bo to in ono služilo.

Škatljica kolomaza, da si njegovi steljerajevci namažejo škripajoča grla.

"Struklji" iz borovih kloc, da ne bodo stekali od lakote; smilili da so se jim, pa so jim poslali okrepčila. Namignil je

pri tem na fantovske vriske. Se in še je nosil iz buče, lepe in nelepe stvari in k vsaki je vedel kaj povedati. Smeja ni hotelo biti konec.

Ko je bila buča prazna, pozvame besedo gospodar in mu med zahvalo za prejete dobrate izreče sodbo, ki se je glasila, da bo vse te dobrate on sam po-uzil in se tako okrepil ter tako ponesel njihovim streljerajevcem dobre volje, ki je je pri njih obilo. Sledil je glasen smeh in odobravanje.

Tedaj pa se jim neopaženo približa možicelj, noseč nekaj podobnega kot preje prvi Steljerajevci pa misleč, da je to že drugi "obsejdenik" navale nanj. Prvi izkoristi priliko in jo urnih krah pobriše. Nikdo ga ni več ujel.

Prevarani so se jezili nad samim seboj.

"Rejel" igra za prvenstvo Mrak je začel legati nad zemljo. Znosili so skupaj dražja, zakurili kres in ob njem smolili Angelovo češčenje, pa še par očenašev za verne duše, za srečno noč in srečno zadnjo uro ter v čast sv. Florijanu, da bi jih obvaroval pred časnimi in večnim ognjem.

Med pesmijo so se vračali v hišo, kjer jih je čakala pogrnjena in težko obložena miza. Tja do enajstih so si sledile "rihte," ena boljše od druge. Tudi majolika je krožila in prinašala v že itak veselo družbo še več dobre volje.

Tedaj pa se dvigne gospodar v kotu za mizo in odide iz sobe. V težkem pričakovanju utripajo srca fantom, saj vedo kaj sledi.

Pa res! Gospodar prinaša "rejel."

Soba je bila na mah prazna. Odstranili so vse, kar ni bilo neobhodno potrebno. Samo miza in klopi so ostale. Da bo dovolj prostora.

Gospodar gre v kot za mizo, dvigne "rejel" (1/4 — 1 m dolga palčka, ki je kuhana, namažana z mastjo in sploh pripravljena tako, da se ne zlomi) z obema rokama in ga med štetjem: "Ena — dve — tri!" položi na mizo. Štirideset rok seže po njem in vsak si ga želi prisvojiti. Gospodar se jih oprosti in se umakne. Živ klopič se ruje, sope, vzdih, pade na tla, se zopet dvigne in pridružno stoka. To traja včasih pol ure ali še dalje.

Vrsk zadoni po sobi in iz gruč se izvije ter zleti na sredo sobe močan fant, visoko dvigajoč "rejel."

To je bil "gospodinjin rejel." Nežni spol je medtem pazno sledil, da se ne bi izvršila kaka "poneverba." Sedaj so prišle one na vrsto.

Prizor se ponovi, le da imajo zdaj dekličji besede.

Eni se je posrečilo dobiti "gospodarjev rejel."

Sledil je boj za debelo, namiljeno kolerabo.

To je dala najstarejša hčerka.

Zmagovalec v prvem boju kakor tudi vsi domači se boja ne smejo udeležiti.

Podoben je pri dekličih.

Ker so bili že zmučeni, je druga hčerka "dala na loterijo." Tu ni bilo odvisno od moči in spretnosti, temveč od sreče.

Vse to je neka tekma za prvenstvo. Ko se to konča, sledi jo darila.

S "pušljcem" prirejeno ples

Vrata se odpro in v sobo stopi gospodinja, noseč v rokah "pušljce," to je majhno drevesce, podobno božičnemu drevescu, razsvetljeno z gorečimi svečkami in "raketami," pozlačeno z zlato peno, okrašeno s cvetjem, cigaretami in cigarami, zasajeno v majhen, isofakno okrašen kolaček. Še navede za 50 dinarjev je bingljaj med vejami.

Za njo je sledil gospodar, noseč podobno, le drugače okrašen pušljec. Njemu pa sledi prva hčerka, nato sin, druga hčerka itd., kolikor jih je pač

bilo pri hiši, ki so hoteli nagraditi najpridnejše. Za njimi pa harmonikar igra "gospodinjin valček."

Gospodinja s poklonom povabi fanta, ki je bil dobil "gospodinjin rejel," gospodar pa dekliča, ki je dobil, njegov "rejel" in nadalje vsak svoj par. V lahnem valčku se zaziblje družba po podu, noseč v rokah "pušljce."

"Gospodinjin valček" smejo plesati le darovatelji in zmagovalci v tekmi.

Za tem se razvije splošna zabava.

Med kitice valčkov in polk se prepleta pesem, šala, smeh in dobra volja vseh prisotnih.

"Vrban" (ki ima približno isto nalogo kot na Koroškem "camar" na ženitovanju), pa ima dolžnost, da zastoj spravi takoj zopet v tek, saj je bil za to že prej nagradjen s polnim klobukom dobrot in s "krančelnjom."

Majolika je krožila, vmes kozarčki črnečevca in trosila dobro voljo v poštena, zdrava srca.

Stara stenska ura se je začela pomikati čez polnoč in družba se je med pesmijo začela razhajati.

MALI OGLASI

Pozor, gospodarji!

Pri nas dobite zdaj veliko izbiro kopalnih banj, umivalnih stojal, toiletov, kuhinjskih lizakov, pralnih čebrov, radiatorjev in cevi ter fittings. 5525 Woodland Ave. (257)

Refrigerator naprodaj

Poceni se proda "Gibson Refrigerator" v dobrem stanju. Oglejte si ga na 952 E. 141. St., ali pokličite LI 0368. (253)

Vzamemo v najem

garažo ali skedenj za 2 avtomobila, na vzhodni strani mesta. Kdor ima kaj takega, naj pokliče KE 4461 ali SK 8664. (255)

Avto naprodaj

1939 Plymouth, 4 Door Sedan, radio, heater. Vprašajte na 1058 E. 72. St. tel. EN 0304. (254)

DENARNE IN DRUGE
POŠILJATVE ZA
STARI KRAJTvrda KOLLANDER
naznanja:

- DA: pošilja denar v Jugoslavijo, Trst, Italijo in v vse druge države. Vsaka pošiljatev je jamčena;
- DA: prodaja zabojce za pošiljanje blaga ali živih v staro domovino;
- DA: prevzema zavitke od tukajšnjih rojakov in iste točno odpremlja na naslovnik;
- DA: sprejema naročila za moko in druge že pripravljene zavitke za Jugoslavijo, Avstrijo, Italijo in Nemčijo;
- DA: prodaja karte za potovanja v stari kraj in od tam sem;
- DA: prodaja AMERICAN EXPRESS Travel čke in denarne nakaznice za uporabo v naših državah;
- DA: opravlja Notarske posle.

KADAR torej rabite postrežbe v gori navedenih slučajih, se obrnite na zanesljivo in dobro znano tvrdko:

AUGUST KOLLANDER
v SLOVENSKEM NARODNEM
DOMU

6419 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio

Rojaki v Kanadi tudi lahko pošljejo denarna in druga naročila potom naše tvrdke.

Plavajoči hotel. — Okrog 2.000 potnikov je bilo zadržanih v pristanišču Southampton na največjem potniškem parniku Queen Elizabeth, ki je bil namejen v New York. Uslužbenici so zapustili delo iz simpatije do svojih ameriških tovaršev, pristaniških delavcev, ki so bili na stavki. Slika je bila posneta na krovu ladje.

DO YOU GET ENOUGH
VITAMINS?

Don't feel and look your best when you do. If you are in health, you know you are taking the vitamins that are so essential to your body.

Get a package of daily One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules. Take one capsule every day for daily days. If you are not satisfied your druggist will refund your money. Be sure to get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules, the kind that has this trademark.

ONE A DAY
MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
KIMM LABORATORIES, INC.
Indianapolis, Indiana

FANT S KRESINJA

IVAN MATIČIČ

Lepega zlomka ste spleli! Polno dela je zunaj in doma, mladi svet je pa kakor od močnega vina omamljen, samemu sebi se smeje. Pomislite, kar med delom se učijo ti ljudje svoje vloge, venomer nekaj brisajo z jezikom. Ni čudno, če ljudje kolnejo Zeleta in Vida, ki mešata glave mladini. Razen tega je bilo v nedeljo pri Juršaju klavarno, da še nikoli tako; ni bilo ne pleša, ne zdrhe. Le redki pivci so gruntali v tla, Anžonov in Strmljanov sta pa šuntala, naj gredo in preženejo golazen iz gasilskega doma. Spritno tega se je vnel med pivci samimi prepri, dokler niso oče župan modro razsodili, rekoč, da je gasilski dom last vseh Kresinjev, na razpolago pa mora biti predvsem gasilcem — "Tako je, golazen ven!" se razkoračita Anžonov in Strmljanov. Oče žu-

V BLAG SPOMIN
PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA
NEPOZABNEGA SPROGA IN
ČETA

John Turk

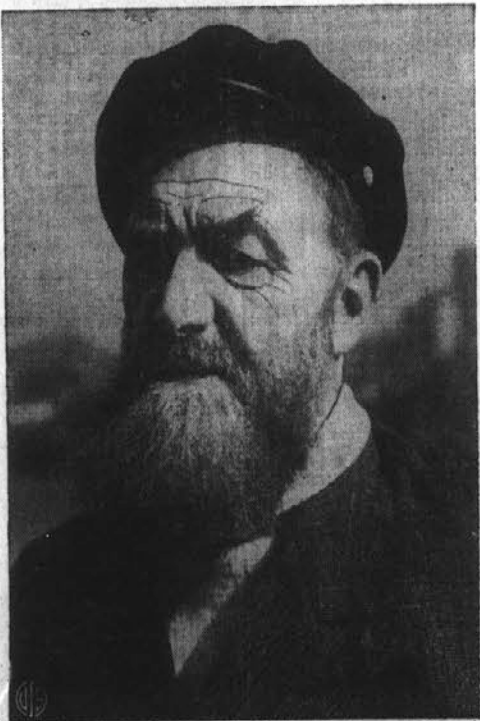
ki je preminil dne 27. decembra 1947.

Eno leto hladni grob Te krije,
in spomin nam žalosti srce,
večni Bog Ti daj plačilo,
spavaj v grobu zdaj sladko.

Zdaj ko svetu dal si slovo,
dragi soprog in dobri oče,
lahka naj Ti hladna bo gomila,
dokler zopet se ne združimo.

Žalujejo ostali:

MARY TURK, soproga;
JOHN, LOUIS in JOSEPH, sinovi;
JEAN GAINAR, hči.
Cleveland, O. 27. decembra 1948.

Meso za Greenlandijo. — Peter Freuchen, star 82 let, raziskovalec severnih krajev se je pravkar vrnil s petmesecnega raziskovanja Greenlandije. Freuchen se sedaj pogaja z našim uradom za notranje zadeve, da bi se z letali prepeljalo čredo jelenov iz Alaske na Greenlandijo, da bi se na ta način z mesom odpomoglo prebivalstvu, ki se sedaj hrani največ z ribami. V zameno bi dobile Zed. države izključno pravico za lov na živali, ki do sedaj ni bil dovoljen v Greenlandiji.

korajžno nastopajo; bolj ko je namazan z ogljem po obrazu, bolj mu je teče jezik. Dekleta so pa zala kakor na žeganju. Kite imajo napletene v svitek, okrog vratu svilene pisane rute, na prsih in za pasom pa rože. Nekatere so v materinih oblačilih, v težkih kočmajkah, dolgih krilih in temnih naglavih rutah. Celo lica so si polbarvale s pržiliko.

Gledalci so navdušeni. Sprva si dajejo duška z glasnimi medklici, polagoma pa utihnejo, kajti igra jih vse bolj prevzema. Nekateri so zamaknjeni, drugi se smejejo, tretji si brišejo solze. Nič jih ne moti, če ga igralci lomijo, če kdo zdrkne s tira in prepusti, da šepetalka sama govori namesto njega. Kdaj pa kdaj kdo napak nastopi pa ga Zeletova roka potegne nazaj ter porine drugega na oder. Gledalci si mislijo, da mora pač tako biti; glavno, da se stvar lepo razvija in se ne ustavi. Najlepše pa igra Julka in Vid. Oh, kako je to zal par! Ljudje bi ju z dopadenjem gledali, čeprav bi samo stala na odru, ne pa ko še tako gniljivo igra. Nu, iz tega se bo prav gotovo nekaj splelo, Julka ne hodi kar tako na Kresinje. Tako si mislijo gledalci. Ko se pa nazadnje objameta in tu pred očmi vsega Kresinja celo poljubita, no, to je pa le prehudo! Očetje in matere se spogledajo, a tudi marsikatera dekle sramežljivo povese oči. Prekleti Zele, javno pohujšanje je pripravil Kresinjec! Kajpak, za propalega študenta je kakor našlaš takale igra. Med ljudmi je slišati mrmranje, obračajo se proč, in če bo to objamanje še dolgo trajalo, bodo mnogi ušli.

Pa se je zopet drugače zasukalo. Ljubimca sta se morala ločiti; on je moral bežati od nje. In ko se je poslavljaj in je ona tako mlo jokala, tedaj se je tudi med gledalci zaslišalo ihtenje, da, pravi jok je izbruhnil v dvorani. No, vidite, Kresinji imajo Vida le radi, morada se celo bojijo znaj, čeprav ga mongokrat psujejo in zaničujeje.

Ko je bilo slednjič igre konec, bi ljudje še kar naprej gledali, dasi so se v gneči doobra prekuhal. Ko je Zele razglasil z odra, da se bo igra prihodnjo nedeljo ponovila, je bilo

vse zadovoljno. Tedaj šele se pričela dvorana prazniti. Nekaj takega Kresinje še ni doživelo.

Zdaj se je zgentlo vse k Juršaju. Tu so skušali zdržbarji nekaj gobezdali, a jih je množica potisnila nekam v zapec. Zdaj imajo besedo na Kresinju rokovanjaci. Zele govori, napija igralcem in gledalcem ter jih navdušuje za nadaljnje delo. Fantom in dekletom žarijo oči, Slavka je srečna, zraven Zeleta, Julka se tišči Vida in pije z njim bratovščino. Nocoj bosta Julka in Slavka tu prenočili. Navdušenje je prekipelo, sam oče župan so prišli čestitat gospodu Zeletu, na kar je vsa hiša zapela. Da, da, tako je prav, zdržbarjem je na Kresinju odklenalo.

Vsa Poljančeva družina je bila pri igri, le Poljanec ni maral iti. Drugo jutro je rekla Poljanka Vidu: "Nič ne rečem, igra je bila lepa, a to je vse narejeno."

Vid: "Kajpak, igra je igra."
Mati: "Bolje, da bi ne bilo tobe zraven. Ze tako te imajo ljudje v zobeh, s tistim obje-

manjem se jim še bolj daješ v jezik."

"Kajni bolje, da se objemam na odru kakor pa nekje za plotom?"

"Ne na odru, ne za plotom, zate ni ta reč, si še premlad."

"Mati, saj to je samo igra."

"Kajpak je igra, a iz tega nastane lahko resnica."

Ko je Poljanec izvedel, kako je bilo, je kar pihal od jeze. "Tak zdaj si postaj rokovanjaci!" Tako je nagovoril fant. "In še celo glavni rokovanjacev! Da te le ni sram! Ti ni bilo dosti, da si nam s šolo napravil sramoto, še si potem še za hlapca, a nazadnje greš med rokovanjace! Sram te bo di!"

Vid: "Oče, saj to je vendar samo igra!"

Poljanec: "Nič ni igra. Če bi igrali nekje na skednju sam zase, bi bila igra, ko pa igraš pred vsem ljudstvom, je to javno pohujšanje! Res, zgle den sin!"

Nič mu ni mogel ugovarjati, ker ga stari niti poslušal ni. Vendar Vid ne more nazaj, s tem bi vse podrl, kar so doslej

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

OBLAK MOVER

Naša specielnost je prevažati klavirje in ledenice. Delo garantirano in točna postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem do vašega starega znanca

JOHN OBLAK

1146 E. 61. St.

HE 2730

Baragove Knjige

za leto 1949
so izšle!

Knjige so sledeče:

1. "BARAGOVA PRATIKA" za leto 1949
2. Knjiga: "S POTOV ŽIVLJENJA SLOVENSKEGA NARODA"

Obe knjigi skupaj staneta—\$1.50

Vsebina obeh knjig je bila navedena v dnevnikih in tednikih. Zelo zanimivi knjigi sta obe. V kratkočasje, pouk in v razvedrilo vam bosta. Tiskanih je le omejeno število. Hitite z naročilom, da ne boste pozni. Naročnino za knjige je poslati v Money order, ali bančnem čeku na:

BARAGOVA PRATIKA

1857 W. 21st Place

Chicago 8, Illinois

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krásna poročna vabila po jako zmerni ceni. Priđite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628

NOVICE... z vsega sveta

NOVICE... ki jih potrebujete

NOVICE... ki jih dobite še sveže

NOVICE... popolnoma nepristranske

NOVICE... kolikor mogoče originalne

NOVICE... ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

AMERIŠKA DOMOVINA

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo